

Asia: VN/23227/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Potilasliitto ry. lausuu hallituksen esitysluonnoksesta seuraavaa:

Suomen Potilasliitto ry. kannattaa hallituksen esitysluonnoksen esityksiä. Ylivelkaantuminen on hälyttävä ongelma Suomessa. Koronakriisin johdosta on todennäköistä, että kotitalouksien taloudelliset ongelmat lisääntyvät. Ongelmat kasaantuvat erityisesti niille väestöryhmille, jotka jo entuudestaan ovat taloudellisesti tiukoilla. Potilaat ovat usein sairauden vuoksi ajautuneet taloudellisesti tiukoille, kun lääkkeet ja sairaanhoito maksavat ja toisaalta tulotaso on saattanut tippua työelämästä poisjäännin johdosta.

Maksuhäiriömerkinnöistä huolestuttavan suuri osuus koostuu nimenomaan sotemaksujen laiminlyönneistä. Näillä henkilöillä on muiden riskiryhmien tavoin korostunut riski joutua turvautumaan kuluttajaluottoihin paikatakseen taloudellista tilannettaan.

Alemmalla korkotasolla luotonantajat joutuvat oikeasti tarkastelemaan luotonantajan maksukykyä ja luotottamaan vain sellaisia kuluttajia, joiden osalta luottoriski ei ole liian suuri. Eli toimimaan vastuullisesti siten, ettei lainoja myönnetä ihmisille, joiden maksukyky ei oikeasti sallisi lainan takaisinmaksua. Holtitonta luotonantoa ei tule mahdollistaa korkealla korkoprosentilla. Nähdäksemme aiemmin luottoja on myönnetty liian helposti, mikä osaltaan on johtanut kotitalouksien ylivelkaantumiseen. Kaikki keinot, joilla voidaan puuttua tähän ongelmaan ovat tarpeellisia ja toteutettava kiireellisesti.

Vakuudettomia kuluttajaluottoja koskevan sääntelyn väliaikaisten muutosten voimassaolon jatkamisella voidaan osaltaan helpottaa pienituloisten asemaa, mutta se ei yksinään tietenkään ratkaise koko ongelmaa. Taloudellisissa ongelmissa painiville tulisi olla tarjolla neuvontaa helposti ja

muita vaihtoehtoja lainan saamiselle kuin korkeakorkoiset luotot. Kuntien tarjoama sosiaalinen luototus tulisi valtakunnallistaa ja saattaa siten kaikkien pienituloisten saataville tasapuolisesti. Parantamalla maksuhojennuksia koskevia käytäntöjä sote-asiakasmaksujen osalta toimeentuloperusteen johdosta voidaan osaltaan helpottaa potilaiden taloudellista asemaa. Talousneuvonnan ottaminen osaksi myös potilaille annettavaa neuvontaa edistäisi oman talouden hallintaa ja voisi auttaa potilaita sairastamisajan talouden suunnittelussa.

Potilaat voivat olla myös erityisen alttiita aggressiiviselle markkinoinnille. Siksi Suomen Potilasliitto ry kannattaa esitysluonnoksen suoramarkkinoinnin kiellon asettamista. Tavoitteena tulisi kuitenkin olla koko kuluttajaluottojen markkinointisääntelyn tiukentaminen, sillä usein kyse ei ole suoramarkkinoinnista vaan nimenomaan yleismarkkinoinnista, jossa luodaan kuluttajille liian myönteinen kuva luoton taloudellisista vaikutuksista.

Koistinen Paavo

Suomen Potilasliitto ry - Paavo Koistinen, puheenjohtaja